

Hvør er Idi Amin?

Í ár verða 10 ár liðin, síðan Uganda gjørdist sjálvstøðugt ríki. Veitsluhaldið í samband við dagin verður stórt, men hjá onkrum verður tað avmarkað

Einaræðisharri í Uganda, Idi Amin, generalur, minnir nógv um høvuðsleikaran í einum sjónleiki hjá amerikanska sjónleikararíthovundinum, Eugene O' Neills, «Jones, keisari».

Í høvuðsheitum snýr leikur-in seg um ein nekara við góðum kernevnum. Hann gerst eina ræðisharri og at enda fellur hann. Trummurnar órógva vit nekarns, og hann gerst heilavillur.

Idi Amin er ein einaræðisharri burturav. Hann tykist eisini vera ógvusligur. Trummurnar hava tó ikki órógvað vit hansara enn. Harimóti halda mong, at vit hansara fyr langari tíð síðan er horvið.

Tá Idi Amin sendi hitt nógv umrødda fjarritið til ST-áðal-

ast alt, hevur mest at siga í landinum.

Forsetin hevur tvífaldað lønirnar hjá hermonnum, og hevur latið 700 milj. kr. til hernaðarlaga útgerð. Henda upphædd er um leið tridringurin av øllum tí peningi, sum er settur á figgiarætlan landsins.

Hátíðardagur

Í ár verða liðin 10 ár, síðan Uganda gjørdist sjálvstøðugt ríki.

Ibúgvar landsins, sum eru um 10 milj. í tali, hava frotst seg yvir figgiarligu framgongdina hesi árin.

Í landinum eru stórar kaffi- og bummullsviðalundir, og skuldi tí verið munandi lættari hjá

sum hava nakað imóti tykkum, men herur Amin hevur tað avgerandi orðið at siga.

Handtøkur

Herur Amin hevur handtikið fleiri túsund fólk fyri eitt og annað. Rættast vildi kanska verið at sagt, at tey eru ikki bert handtikið, men myrd.

Tað hendir seg, at fólkini, ið handtikið eru, verða skotin. Harimóti er vanligt, at tey verða slegin í høvði við einum lurki (gassa).

Sagt verður, at tá Amin, forseti, avgjordi at fara í hernað móti yvirmonnum, ið búgva norðanfyr, fór hann enn harðligari fram. Kynslimirnir á einum hermanni vóru skornir av, og síðan varð hann kvaldur við teimum! Búkurin á einum øðrum yvirmanni varð skorn upp og innvøllurin tikið út!

Tað eru fólk, ið flýdd eru undan hesum ræðuleika, sum siga frá hesum.

Kvettini

Tað eru okkurt um 40 ættar-bólkar í Uganda. Av hesum bólkom er Baganda-bólkurin tann mest á leið komni bólkurin.

Bagandumenn búgva tætt við Victoria-sjøgvn og høvuðsstaðin, Kampala. ...

Tá bretar stjórnaðu landinum, varð alt fyriskipað av kongi Bagandumanna. Tá bretar síðan lótu fólknið í Uganda sigla sín egna sjögv, fekk Milton Obote sín týðning.

Milton Obote er sonur ein geitahirða.

Fyrsti forseti landsins varð kongur Bagandumanna, Kabaka, og fyrsti forsetisráðharrin varð Milton Obote.

Henda stjórnarskipan vardi ikki leingi. Í 1966 tók Obote við sum forseti landsins, og segði Uganda at verða sjálvstøðugt ríki.

Kabaka var imóti hesum, men onki baggaði kortini.

Amin, generalur luttók í øllum hesum stríði, og framtíð fyrsta kvettid, meðan Obote, saman við ráðharrum sínum, var á fundi í Commonwealth-felagsskapinum.

Fundurin varð hildin í Singapore.

Amin kringsetti parlamentið, og segði seg gera hetta, tí Obote, forseti vildi koyra hann frá sum herleiðara. Nakað mundi kortini vera í hesum.

Nú er Obote staddur í granalandinum, Tanzania, og angrar, at hann ikki gjørdi av við Amin, meðan stundir vóru til tess.

Hatar vinir sínar

Amin vildi øllum jøðum tað besta, sum fjarritið til ST-áðal-skrivarin, Kurt Waldheim, prógvar.

Áður vóru israelmenn hansara bestu vinir. Í Israel lærði Amin at løypa út í fallskýggi,

Noregs-nýtt v. Fridtjof Diesen

SPENNINGEN OMKRING DEN NYE REGJERINGEN

er utløst. Det blir en samlings-regjering av senterpartiet, restene av venstre som er splittet etter EF-Nei og Kristeleg Folkepartiet som får statsministeren Lars Korvald. Dagfinn Vårvik ble utenriksminister (senterp.) Eva Kolstad, (venstre) Forbruks og Administrasjonsminister, Jon O. Nordbom, Finansminister (v) Trygve Olsen, Fiskeriminister (sen.p.) Johan Kleppe, Forsvarminister (v) Ola Skjåk Brek, (sen.p.) Industriminister, Halvard Eika (v) Handels-, Sjøfarts- og handelsminister, Petter Koren (v) Justitsminister, Anton Skuldberg, (Kr.F.) Kirke- og undervisningsminister, Johan Skipnes (sen.p.) kommunal- og arbeidsminister, Einar Moxnes, (sen.p.) landbruksminister, T. Haugeland, Miljø og naturvernminister (sen.p.), Bergfrid Fjose (kr.f.p.) sosialminister, John Austerheim, (sen.p.) trafikminister.

En konsultativ statsråd til kirke-departementet skal også utnevnes.

DERMED ER STATSMINISTER TRYGVE BRATTELIS

regjering avløst av en borgerlig samlingsregjering etter 19 måneders godt og effektivt arbeid. De fikk lagt fram finansloven (budgettet) for sin avgang og vi venter ikke så mange endringer i det. —

DET TOK VEL EN UKE

å danne den nye regjeringen og Arbeiderpartiet vil passe vel på. Samlingen av de tre partiene har bare 39 stortingsmandater bak seg. Forhandlingene med EF i Brussel vil bli dens viktigste oppgave. En handelsavtale med EF blir ikke så god som medlemsskap. Og jordbruk og fiskeri kan aldri bli gjestand for så gode avtaler med EF-markedslanda.

TIDLIGERE STATSMINISTER

Per Borten var med i forhandlingene om den nye regjering, men ble ikke med i den. Han er fortsatt leder for senterpartiets gruppe i stortinget.

og israelmenn høvdu bert fogur orð um hann at siga.

Aftaná kvettid í Uganda fekk Amin veittan stuðul úr Israel, men eftir at hava vitjað Kad-daffi, oberst, í Libya í februar mánaða í ár, kvettid hann alt samband og vinarlag við Israel, og gav boð um, at allir israelmenn í Uganda skuldu verða vistir burtur úr landinum.

Upprunaliga var Amin enskur hermaður, men hetta tykist hann at káva út yvir, tí hann hevur fyrri stuttum lóyst ugandiska sendimannin í Bretlandi úr starvi.

Sjúka

Læknar í Israel siga, at teir fleiri ferðir kannaðu Idi Amin, meðan vinarlagið millum londini framvegis var gott. Læk-

Vedrørande den nye satsmin- isteren kan vi se litt på hans bakgrunn:

* Lars Korvald er født den 29.4.1916 i Nedre Eiker, Buskerud. Hans foreldre er Engebret Korvald, gårdbruker og hustru Karen, født Wigen.

* Han ble gift i 1943 med Ruth Borgersen (født 2. juli 1915.

* Korvalds utdannelse er: Kristeleg Folkehøyskole 1934, Buskerud fylkes landbruks-skole 1938, forberedende kurs for Norges Landbruks-høyskole ved Hamar Katedralskole 1940, jordbrukslin-jen ved NHL på As 1940-43.

* Landbrukslærer ved Tomb Landbruksskole 1943-48. Norske 4 H 1948-52 som konsulent.

* Forskjellige stillithverv i jordbruk, kristelige forenin-ger og politiske hverv i par-tiet, stortinget, det nordiske råd og FN.

* Lagtingspresident fra 1969 og statsminister fra 1972.

Så får vi se hva statsminister Korvald og hans Regjering makter etter at de har avgitt sin erklæring for stortinget.

VAAR HELSEDIREKTOR KARL EVANG

har nå trått tilbake etter 35 års virke i helse- og sjukehusjen-esten og har ytet en fantastisk innsats der og på mange andre områder. Han har hatt mange interessefelter ikke minst på det politiske område. Han har representert landet i FN og ver-dens helseorganisasjon. Han har vært meget engasjert i kam-pen mot narkotikaen, holdt foredrag i tusenvis og skrevet man-ge bøker. Med sin veldige ar-beidskraft har han ytet et en-ornt arbeid i kampen mot sjukdommene bl.a. kreft.

Han vil heller ikke gi opp nå og vil fortsette som professor i

Framhald á 6. síðu (1)

Domini í Uganda, at fólk verða tikið upp at tey varnast tað, eru mong, men kortini styðja fólk forsetan, Amin. Onkur royndir tó at mótmæla framferð hansara, men sjáldan eydnast.

skrivaran, Kurt Waldheim, aftaná drápið av teim israelsku gjóslunum undir olympisku leikum í München, segði vesturlyskí samveldiskanslarin, Willy Brandt: — Fjarritið tykist gátufort!

Willy Brandt er ikki tann einasti, ið heldur hánt um Amin og tilveru hansara. Er Amin veruliga ein brekaður maður, orsakað av størleika sínum? Ella er tað kanska bert tað nógv ræðið, hann hevur fingið liðið upp í hendur, sum hevur ávirkað hann?

Fólkið tekur undir

Idi Amin situr í háseti sínum, hóast — ella kanska bert tí, at atburður hansara er so ógvusligur. Tiðindamenn í Vesturheiminum siga, at fólkið í Uganda styðjar forsetan í hugsjónum hansara. Aftaná frábøðan forsetans um at burturvisa asiatur við bretskaum passi, hevur fólkið í Uganda fingið ta hugsan, at möguleikarnir hjá teimum nú eru at ognast alt ríkið, sum í landinum er.

Idi Amin, forseti fær besta stuðulin frá herinum, sum hó-

hesum ríki at hava tilveru sína, í mun til hini afrikansku ríkin.

Meðan størsti parturin av íbúgvum landsins heldur fast um hugsjónir forsetans, verður hátíðarhaldið hjá teim vitbornu avmarkað, tí mangir av hesum, eitt nú yvirmenn og lögfrøðingar, halda, at Uganda er at sammeta við Týskland, meðan Hitler ráddi fyrri borgum.

Fólk verða stundum tikið um næturnar og onki sest aftur til teirra.

Kiwanuka, yvirdómari í Uganda, varð handtikið á ljós-um degi, og sást ikki aftur.

Forsetin hevur skipað ein her fyri seg, sum bert hevur til uppgávu at kanna høvuðsstaðin, Kampala, og síðan at gera av við onkran, sum hildin verður at verða imóti hugsjón-um forsetans.

Ofra hendir tað seg, at loyniligr lögreglumenn koma inn í náttklubbar og handtaka fólk. Sjálvt lögreglan í Uganda ber óta fyrri Amin.

Tá boðini komu um, at asiatarir við bretskaum passi skuldu verða vistir burtur, segði lögreglan: — Tað eru ikki vit,